

РЕШЕНИЕ

№ 1273

гр. Перник, 28.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Симона Пл. Кирилова

при участието на секретаря ЕМИЛ Н. КРЪСТЕВ
като разгледа докладваното от Симона Пл. Кирилова Гражданско дело № 20221720102519 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 235, ал. 1 ГПК.

Образувано е по искова молба на „Агенция за контрол на просрочени задължения“ ООД срещу Р. Б. П..

В исковата молба се твърди, на 11.08.2020 г. ответницата сключила с „Изи Асет Мениджмънт“ АД договор за предоставяне на паричен заем № ***** в размер на 1250 лв., договорна лихва 156,92 лв., платими на 17 равни вноски за срок от 34 седмици. Длъжникът извършвал плащания в общ размер на 127 лв., в резултат на което размерът на задължението възлизал съответно на 1184,07 лв. главница и 140,09 лв. договорна лихва за периода 25.08.2020 г. – 06.04.2021 г. На същата дата между ответницата и „Файненшъл България“ ЕООД било сключено съглашение, именувано като „Договор за поръчителство“ № *****, по силата на който „Файненшъл България“ ЕООД поел задължение да обезпечи пред кредитодателя „Изи Асет Мениджмънт“ АД изпълнението на договора за заем, срещу което ответницата се задължила да заплати на гарантиращото дружество възнаграждение в размер на 752,08 лв. – разсрочена и платима заедно с месечната вноска на договора за кредит към заемотателя „Изи Асет Мениджмънт“, който бил овластен да приеме плащането, след което да превежда сумите на поръчителя.

Твърди се, че на 07.05.2021 г. поради неизпълнение на длъжника дружеството-гарант заплатило на заемотателя дължимата сума от 1425,28 лв. в пълен размер, след отправена от последния покана, с което встъпило в правата на удовлетворения кредитор. По силата на Рамков договор от 02.03.2020 г. и Приложение № 1 към същия от 07.05.2021 г. „Файненшъл България“ прехвърлил на ищеца вземанията си към Р. П., въз основа на което ищецът обосновава и материалната си легитимация по претенциите.

При тези съображения, след като се е снабдил срещу ответницата със Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, срещу която е постъпило срочно възражение, ищецът моли в отношенията между страните да бъде призната дължимостта на сумите **1184,07 лв.** – непогасен остатък от главница по Договор за паричен заем № *****/11.08.2020 г., **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от депозиране на заявлението на 28.02.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, сумата **140,09 лв.**, представляваща непогасен остатък от договорна лихва за периода 25.08.2020 г. – 06.04.2021 г., сумата **139,02 лв.** – мораторна лихва върху непогасената главница от 07.04.2021 г. до 22.02.2022 г. Претендира разноски.

Ответната страна в отговора на исковата молба, подаден в срока по чл.131, ал.1 ГПК, оспорва исковете изцяло – по основание и размер, като моли същите да бъдат отхвърлени. Оспорва се ответникът да е страна по описаните в исковата молба договори за паричен заем и поръчителство, а в условията на евентуалност се въвежда възражение за нищожност на съглашенията поради противоречие със ЗПК и ЗЗП. Оспорена е редовността на счетоводните книги на ищеца и праводателя му. Изразено е становище, че договорът за цесия не е породил действие, доколкото със същия са прехвърлени вземания по нищожни договори, които са били сключени след сключването на договора за цесия.

*Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото относими доказателства, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, намира за установено следното от **фактическа страна**:*

От представения договор за паричен заем № *****/11.08.2020 г. се установява, че на посочената дата ответницата Р. П. като кредитополучател сключила с кредитодателя „Изи Асет Мениджмънт“ АД – чрез служител А. М. Н. В., съглашение по силата на което заемодателят се задължил да ѝ предаде заемна сума в размер на 1250 лв., платим в на 17 вноски – на всеки две седмици, в период от 34 седмици, при размер на двуседмичната вноска 82,76 лв. Уговорен е фиксиран ГЛП 35%, лихвен процент на ден 0,10%, приложим при отказ от договора, ГПР 41,33%, като по този начин общата сума, подлежаща на връщане, възлиза на 1406,92 лева.

В чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от Договора е уговорено, че със същия се погасяват изцяло задълженията на заемателя по друго кредитно правоотношение – възникнало по силата на Договор за паричен заем № 3822024 в размер на 835,46 лева – прихващат насрещни изискуеми задължения чрез заемната сума, а остатъкът се изплаща на заемодателя, в която част договорът има характера на разписка.

С чл. 4 от Договора за заем е уговорена клауза за предоставяне на обезпечение в тридневен срок от сключване на договора – алтернативно: 1/ две физически лица – поръчители, отговарящи на определени условия; 2/ банкова гаранция с бенефициер заемателя или 3/ одобрено от заемодателя дружество-поръчител, което предоставя гаранционни сделки.

Установява се, че на същата дата 11.08.2020 г. и със същия номер, чрез същия служител, между „Файненшъл България“ ЕООД – чрез А. М. В., и ответницата Р. П. е сключен договор за предоставяне на поръчителство № *****/11.08.2020 г., по силата на който Р. П. възлага, а „Файненшъл България“ ЕООД се задължава да сключи договор за поръчителство с „Изи Асет Мениджмънт“ за обезпечение на задълженията по процесния договор за заем. За поемане на посоченото задължение е уговорено възнаграждение за поръчителя в размер на 752,08 лева, платимо разсрочено на вноски по 44,24 лв., дължими на падежа на плащане на погасителните вноски по договора за заем.

Приложен е погасителен план към договор № ***** от 10.08.2020 г., с който е

посочено, че кредитополучателят заплаща вноски в общ размер 127,00 лв., 44,24 лева от които – възнаграждение за поръчителството, а остатъкът от 82,76 лева съставлява вноската по договора за кредит за главница и лихва.

По реда на чл. 192 ГПК е приобщен рамков договор за поръчителство от 10.07.2019 г., сключен между „Файненшъл България“ ЕООД като поръчител и „Изи Асет Мениджмънт“ като кредитор, с който поръчителят се задължава спрямо кредитора да отговаря солидарни с потребители, конкретизирани в Приложение № 1 от договора за изпълнение на задълженията им, възникнали на основание сключен договор за паричен заем. В чл. 4 е посочено, че страните конкретизират потребителите с Приложение № 1 към договора. Такова приложение третото задължено лице е отказало да представи с аргументи, че същото съставлява търговска тайна и съдържа лични данни на други потребители. Приложено е единствено Потвърждение, подписано от Изпълнителния директор на Изи Асет Мениджмънт, че процесният договор се съдържа в Приложение № 1 към Рамковия договор, в която част изявлението на законния представител на търговското дружество има характер на свидетелски показания в писмена форма, които са недопустимо доказателствено средство по ГПК.

От приетата и кредитирана като компетентно изготвена ССЧЕ се установява, че по договорите за заем и поръчителство от 11.08.2020 г. има извършено частично погасяване от длъжника в размер на 127 лв., което е отнесено за погасяване на възнаграждението за поръчител в размер на 44,24 лв., 65,93 лв. главница по заема и 16,83 лихва. В този смисъл, непогасеният остатък на вземанията възлиза на 1184,07 лв. главница и 140,09 лв. договорна лихва, като мораторната лихва върху главницата за периода 07.04.2020 г. до 22.02.2022 г. възлиза на 103,61 лева. Неплатената сума по договора за предоставяне на поръчителство възлиза на 707,84 лв. В счетоводството на Изи Асет Мениджмънт са отразявани сумите по процесните договори.

Приложено е заявление с дата 07.05.2021 г. /л. 24/, която дата не е оспорена от ответника, видно от което от „Изи Асет Мениджмънт“ е отправил искане до ищеца Файненшъл България да заплати задължението към него на Р. П. по договор № ***** в общ размер 1425,28 лева, от които 1184,07 лева главница, 140,09 лв. лихва, 60 лв. разходи за събиране на вземането и 42,12 лв. законна лихва. Видно от платежното нареждане от същата дата 07.05.2021 г. ищецът е заплатил на кредитора поисканата сума 1425,28 лв., с посочено основание „*****“.

В чл. 10 от договора за кредит и в чл. 12 от договора за поръчителство изрично е уговорена възможност на кредитора да прехвърля правата си по договора на трето лице. Видно от Рамков договор за цесия от 02.03.2020 г. „Файненшъл България“ ЕООД е прехвърлило на ищеца „АКПЗ“ ЕООД, вземания на месечна база в срока на действие на договора, които се индивидуализират в отделно приложение със съответна дата, което при подписването му става неразделна част от договора. От представеното приложение – л. 21, се установява, че предмет на цесията са и вземанията по договора № *****/11.08.2020 с Р. П.. От пълномощното на л. 28 се установява, че цедентът е упълномощил цесионера да съобщи на длъжника за цесията, като няма твърдения и данни същата да е съобщавана на длъжника преди процеса, поради което съдът приема, че с връчването на препис от исковата молба, ведно с приложенията – включително копие от уведомление за цесията, сочената предпоставка по чл. 99, ал. 3 ЗЗД е изпълнена. Като факт, настъпил в хода на процеса и имащ значение за съществуването на спорното право, получаването на уведомлението от цедента, макар и като приложение към исковата молба на цесионера, следва да бъде съобразено от съда.

*При така установеното от фактическа страна съдът формира следните **правни изводи**:*

Районен съд Перник е сезиран с обективно кумулативно съединени искове с правно

основание чл. 422, ал. 1 ГПК, чл. 430 ТЗ, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2, вр. чл. 79, ал. 1, вр. чл. 9 ЗПК и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 146, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 99 ЗЗД.

Материалноправната си легитимация ищецът извежда като цесионер по договор за цесия, сключен с „Файненшъл България“, за когото се твърди, че в качеството на поръчител на Р. П. е заплатил на кредитора суми, предмет на договор за потребителски кредит със заемател Р. П., поради което и се твърди, че е встъпил в правата на кредитора срещу длъжника. При прехвърляне на несъществуващо вземане договорът за цесия не е недействителен, а цедентът отговаря по реда на чл. 100, вр. 82 вр. чл. 79 ЗЗД /в този смисъл Определение № 524/ 19.07.2011 г. на ВКС по търг.дело № 186/ 2010 г., II т.о./

В конкретния случай съдът намира, че в полза на цесионера **не** се е породило вземане по реда на чл. 146 ЗЗД, тъй като договорът за поръчителство е нищожен поради липса на основание. При действието на чл. 138 ЗЗД поръчителят се задължава пред кредитора на друго лице да отговаря за изпълнение на неговото задължение, като **договорът за поръчителство може да съществува само за действително задължение**, каквото в случая не е налице. Съображенията за това са следните.

Предвид съдържанието на правата и задълженията и страните по кредитното правоотношение, същото се регламентира от специалните норми на Закона за потребителския кредит – арг. чл. 9 ЗПК. Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен.

Разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК постановява, че договорът за потребителски кредит трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в Приложение № 1 начин. В контекста на дадената дефиниция в чл. 19, ал. 1 ЗПК ГПР по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

Възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство е установено за услуга в полза на заемодателя, която е задължително условие за отпускането на заема – чл. 4 от Договора. Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК това допълнително плащане се отнася до **разходи, които следва да бъдат включени в ГПР**. Съдът, по реда на чл. 162 ГПК, като взе предвид и възнаграждението, уговорено в полза на поръчителя, чрез използване на математическата формула по Приложение № 1 към ЗПК, установи, че в ГПР от 41,33% не е включено възнаграждението за поръчителство, а при включването му, размерът на ГПР многократно би надхвърлил законовото ограничение, предвид останалите посочени в договора параметри. Ето защо **посоченият в договора за заем годишен процент на разходите от 41,33 % не отговаря на действителния такъв**. Посочването в договора на по-нисък от действителния ГПР, представлява невярна информация и следва да се окачестви като нелоялна и по-конкретно заблуждаваща търговска практика, съгласно чл. 68 г, ал. 4 ЗЗП във вр. с чл. 68д, ал. 1 ЗЗП. Тя подвежда потребителя относно спазването на забраната на чл. 19, ал. 4 ЗПК и не му позволява да прецени реалните икономически последици от сключването на договора.

Договорите за кредит и поръчителство са сключени чрез едно и също лице, като представител на двете дружества, на една и съща дата, заведени са под един номер, предоставен е един погасителен план и е уговорено плащане само в полза на "Изи асет мениджмънт" АД. Видно от погасителния план, в който възнаграждението за поръчителство е включено, същият е с дата 10.08, т.е. предхождаща датите на сключване на самия договор за кредит и договора за поръчителство – от 11.08. Същевременно от извършена служебна

справка в Търговския регистър се установява, че едноличен собственик на капитала на дружеството поръчител - "Файненшъл България" ЕООД, е "Изи Асет Мениджмънт" АД – кредитор на ответницата. Обсъдената съвкупност от обстоятелства води до извод, че се касае за „скрито“ **възнаграждение за кредитора**. Този извод се подкрепя и от факта, че претендираното възнаграждение по договор за предоставяне на поръчителство произтича от договор, който е свързан с падеж на главните задължения към кредитора "Изи Асет Мениджмънт" АД и е платимо също на последния. В този смисъл, от съвкупната преценка на тези данни, кредиторът цели заобикаляне на ограничението на чл. 33 ЗПК, като се преследва забранена от закона цел – неоснователното обогатяване на кредитора и оскъпяване на кредита.

Насочването на заемателя към учредяване на обезпечение от свързано дружество финансов-гарант, което не събира възнаграждението си предварително, а го добавя към погасителната вноска към заема, води до извода, че възнаграждението за поръчителя съставлява разход, пряко свързан с процесния договор за кредит и е известен на кредитора при подписването му (още повече, че е отразено в погасителния план с дата, предхождаща договорите), т. е. това възнаграждение представлява „общ разход по кредита“ по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, макар недобросъвестно да не е бил отразен като такъв в ГПР по договора за кредит.

След като оскъпяването на кредита чрез добавяне на възнаграждение на свързан с кредитора поръчител не е надлежно обявено на потребителя, на основание чл. 22, вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК договорът за кредит, сключен между „Изи Асет Мениджмънт“ и Р. П., е недействителен. Договорът за поръчителство, сключен между „Изи Асет Мениджмънт“ и праводателя на ищеца е акцесорен, като единствено основание за сключването му е договорът за потребителски кредит. Предвид недействителността на договора за кредит, липсва и основание за сключването на договор за предоставяне на поръчителство.

Ето защо съдът счита, че праводателят на ищеца „Файненшъл България“, респ. и в съответствие с принципа „*Nemo dat, quod non habet*“, ищецът не е придобил срещу ответницата твърдените материални права по чл. 146 ЗЗД, произтичащи от договор за поръчителство и погасяване задълженията на длъжника по същия. Не се въвеждат, включително и под евентуалност, твърдения за друг, отделен правопораждащ фактически състав, по силата на който ищецът, респ. праводателят му да е встъпил в правата на удовлетворения кредитор, а съдът е обвързан в произнасянето си от релевираните от ищеца твърдения и искания.

Ето защо исковете за главница и договорна лихва следва да бъдат отхвърлени като неоснователни. Предвид акцесорния характер на претенцията по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, последната аналогично също следва да бъде отхвърлена в цялост.

По разностите:

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответницата следва да бъдат присъдени сторените разноски за адвокатски хонорар в размер на 350 лв., който съответства на минималните размери, съгласно действащата към момента на сключване на договора за правна защита редакция на Наредба № 1/2004 г., поради което възражението по чл. 78, ал. 5 ГПК е неоснователно.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените от АГЕНЦИЯ ЗА КОНТРОЛ НА ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ООД, ЕИК 202527341, със седалище и адрес на управление

гр. София, УЛ.ПАНАЙОТ ВОЛОВ 29, ет.3, срещу Р. Б. П., ЕГН ***** с адрес гр. П.,
*****, представлявана от адв. М. Г., обективно кумулативно съединени иски с правно
основание чл. 422, ал. 1 ГПК, чл. 430 ТЗ, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2, вр. чл. 79, ал. 1, вр. чл. 9
ЗПК и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 146, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 99 ЗЗД за признаване за установено в
отношенията между страните дължимостта на сумите **1184,07 лв.** – непогасен остатък от
главница по Договор за паричен заем № *****/11.08.2020 г., **ведно със законната лихва**
върху главницата, считано от депозиране на заявлението на 28.02.2022 г. до окончателното ѝ
изплащане, сумата **140,09 лв.**, представляваща непогасен остатък от договорна лихва за
периода 25.08.2020 г. – 06.04.2021 г., сумата **139,02 лв.** – мораторна лихва върху
непогасената главница от 07.04.2021 г. до 22.02.2022 г.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ ЗА КОНТРОЛ НА ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ООД, ЕИК
202527341 да заплати на Р. Б. П., ЕГН ***** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от
350,00 лева – разноски пред Районен съд Перник.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд Перник
в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните на осн. чл. 7, ал. 2 ГПК.

Съдия при Районен съд – Перник: _____